

**OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ
POWIATU WEJHEROWSKIEGO
ZA 2022 ROK**

Wejherowo, marzec 2023r.

OCENA ZASOBÓW POMOCY SPOŁECZNEJ POWIATU WEJHEROWSKIEGO
Podstawa prawna: art. 16 a ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U z 2021 r. poz. 2268 ze zm.)

Ocena zasobów pomocy społecznej sporządzona za rok 2022 dla Powiatu Wejherowskiego, została dokonana w oparciu art. 16 a ustawy o pomocy społecznej i dotyczy realizacji zadań powiatu w obszarze szeroko rozumianej pomocy i polityki społecznej.

Zgodnie z art. 16a ust 4 organ wykonawczy jednostki samorządu przedstawia odpowiednio radzie, gminy, powiatu ocenę, która stanowić ma podstawę planowania budżetu na kolejny rok w tym obszarze.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada obowiązek sporządzania przez ośrodki pomocy społecznej i powiatowe centra pomocy rodzinie oceny zasobów pomocy społecznej. Zasoby pomocy społecznej na poziomie powiatu obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej.

Ocena zasobów pomocy społecznej obejmuje także osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

W 2021 roku podejmowano i realizowano na bieżąco zadania wynikające z:

- ✚ ustawy z dnia 12 marca 2004 roku, o pomocy społecznej,
- ✚ ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ✚ ustawy z dnia z dnia 27 sierpnia 1997 roku, o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- ✚ ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ✚ ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Analiza zasobów pomocy społecznej w powiecie wejherowskim.

Szczegółowe dane dotyczące liczby świadczeniobiorców, form udzielonego wsparcia omówione zostały w rocznym sprawozdaniu z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie oraz sprawozdaniu z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia w zakresie pomocy społecznej i pieczy zastępczej w powiecie w 2022 roku tworzyły:

- ⇒ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie,
- ⇒ Dom Pomocy Społecznej w Wejherowie ul. Przebendowskiego 1
- ⇒ Dom Pomocy Społecznej w Strzebielinku,
- ⇒ Dom Pomocy Społecznej w Wejherowie prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a' Paulo,
- ⇒ Środowiskowy Dom Samopomocy prowadzony przez Stowarzyszenie „Przystanek”,
- ⇒ Warsztat Terapii Zajęciowej im. św. Faustyny w Rumi prowadzony przez Caritas Archidiecezji Gdańskiej,
- ⇒ Warsztat Terapii Zajęciowej w Wejherowie prowadzony przez Fundację „Esco” z siedzibą w Wejherowie,
- ⇒ Warsztat Terapii Zajęciowej prowadzony przez Fundację „Szczęśliwa Rodzina” w Bojanie,
- ⇒ Warsztat Terapii Zajęciowej w Lubiatowie prowadzony przez Fundację „Mimo Wszystko” w Lubiatowie,

- ⇒ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Rumi prowadzona przez Stowarzyszenie „Rodzinny Gdańsk”,
- ⇒ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Gdyni prowadzona przez Fundację „Rodzina Nadziei”,
- ⇒ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Luzinie prowadzona przez Fundację „Rodzina Nadziei”,
- ⇒ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Wejherowie prowadzona przez Fundację „Rodzina Nadziei”,
- ⇒ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasz Dom” w Rumi prowadzona przez Towarzystwo Salezjańskie Inspektorata p.w. św. Wojciecha w Pile zlikwidowana w październiku 2022 roku,
- ⇒ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom pod Lawendami” prowadzona przez Fundację dla Rodziny „Ogniska Nadziei” powołana w październiku 2022 roku,
- ⇒ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Specjalistyczno – Terapeutycznego prowadzona przez Gdańską Fundację Innowacji Społecznych, uruchomiona w kwietniu 2022 roku,
- ⇒ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie Ognisko Wychowawcze im. K. Lisieckiego „Dziadka” nr 1 w Rumi ul. Ślusarska 4,
- ⇒ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie Ognisko Wychowawcze im. K. Lisieckiego „Dziadka” nr 2 w Rumi ul. Ślusarska 4 A,
- ⇒ Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie Ognisko Wychowawcze im. K. Lisieckiego „Dziadka” nr 3 w Rumi ul. Ślusarska 4B,
- ⇒ dwa mieszkania chronione w Wejherowie.

Na terenie powiatu wejherowskiego w 2022 roku funkcjonowały, 27 domów pomocy społecznej oraz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, z czego 24 z nich to placówki niepubliczne prowadzone przez osoby fizyczne i zarejestrowane przez wojewodę i posiadające zezwolenie wojewody na prowadzenie tego typu działalności oraz jedna placówka prowadzona na zlecenie Powiatu przez Zgromadzenie św. Wincentego a Paulo. Placówki te zapewniają opiekę 1361 osobom chorym, starszym i niepełnosprawnym.

Wsparcie osób niepełnosprawnych zapewniały również 4 niepubliczne warsztaty terapii zajęciowej w Rumi, Wejherowie, Bojanie i Lubiatowie, które przeznaczone były dla 133 osób niepełnosprawnych. Swoją działalność kontynuował również środowiskowy dom samopomocy z siedzibą w Wejherowie dla 15 uczestników.

Powiat w 2021 roku podjął prace w zakresie uruchomienia nowego Środowiskowego Domu Samopomocy dla niepełnosprawnej młodzieży, opuszczającej system edukacji specjalnej, która nie będzie w stanie funkcjonować na otwartym rynku pracy. Zakończono prace modernizacyjno – remontowe i w grudniu 2022 roku złożono wniosek do Wojewody Pomorskiego na otrzymanie dotacji na wyposażenie oraz bieżącą działalność. Rozpatrzenie wniosku nastąpi w połowie 2023 roku.

Instytucjonalną pieczę zastępczą na potrzeby Powiatu zapewniały 2022 roku trzy placówki publiczne oraz sześć placówek niepublicznych. Z czego jedna z niepublicznych placówek dla 12 wychowanków została zlikwidowana a w jej miejsce powołana inna placówka dla 14 wychowanków. Zasoby Powiatu w tym zakresie pozwalały na objęcie całodobową opieką i wychowaniem 114 dzieci i nie zabezpieczały wszystkich potrzeb w tym zakresie, co skutkowało umieszczeniem dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza powiatem wejherowskim.

W 2021 roku funkcjonowały także 2 mieszkania chronione dla 7 usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej usytuowane na terenie miasta Wejherowa.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wejherowie, realizując zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych udzielało dofinansowania do likwidacji barier funkcjonalnych, zaopatrzenia w niezbędny osobom niepełnosprawnym sprzęt rehabilitacyjny oraz środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne, pobytu osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych, których celem było podniesienie funkcjonowania społecznego osób niepełnosprawnych, oraz udzieliło dofinansowania dla organizacji pozarządowych, które statutowo zajmują się problematyką i wsparciem osób niepełnosprawnych do organizowanych przez nie przedsięwzięć o charakterze kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym.

Ponadto Powiat realizował za pośrednictwem PCPR, programy celowe finansowane ze środków PFRON: pn. „Aktywny Samorząd” oraz „Wyrównywanie różnic między regionami III”. Ponadto realizowano program opieki wychowawczej dla osób z niepełnosprawnościami oraz członków ich rodzin oraz program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”. W 2022 roku przystąpiono do Programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” w dwóch dostępnych modułach: „Mieszkanie dla absolwenta” oraz „Dostępne mieszkanie”. Realizowano również Program „Pomoc obywatelom Ukrainy z niepełnosprawnością”

Na terenie powiatu wejherowskiego funkcjonowało kilkadziesiąt organizacji non-profit, działających na rzecz osób niepełnosprawnych. W 2021 roku dofinansowano 27 wniosków dla organizacji pozarządowych.

Środki finansowe w zł na wydatki w pomocy społecznej (zadania własne i zlecone)

Wyszczególnienie	Rok 2020	Rok 2021	Rok 2022
OGÓŁEM			
Ogółem działy	37 970 829	37 834 200 zł	43 870 023 zł
852 – Pomoc społeczna			
Placówki opiekuńczo – wychowawcze wydatki ogółem	7 532 130 zł	5 944 708 zł	9 079 829 zł
Domy Pomocy Społecznej	15 631 699 zł	16 029 215 zł	18 598 119zł
Ośrodki wsparcia	365 922 zł	365 922 zł	418 237zł
Rodziny zastępcze	11 214 605 zł	11 849 375 zł	11 680 594zł
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	1 943 475 zł	2 194 712 zł	2 475 263zł
Specjalistyczne poradnictwo	308 742 zł	379 650 zł	354 113zł

853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej			
Rehabilitacja społeczna i zawodowa osób niepełnosprawnych*	297 114 zł	317 331 zł	383 355zł
Zespoły orzekania o niepełnosprawności	677 142 zł	753 287 zł	880 513zł

* Środki własne powiatu na dofinansowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej. W 2022 roku Powiat Wejherowski przeznaczył łącznie na rehabilitację społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych 6.831.645,65zł.

Powyższe środki finansowe zapewnione przez Powiat przeznaczone były na zadania własne oraz zlecone z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej.

Rekomendacje dla oceny zasobów pomocy społecznej powiatu wejherowskiego.

Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2022 rok dokonano na podstawie zrealizowanych zadań w zakresie polityki społecznej w powiecie.

Powiat podejmuje szereg działań związanych z aktywizacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych, współpracuje w tym zakresie z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych realizując programy celowe oraz dofinansowuje likwidację barier funkcjonalnych, uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym i zawodowym. Zapewnia niezbędne środki finansowe na realizację zadań w zakresie pomocy społecznej, pieczy zastępczej, rehabilitacji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałania przemocy. Udziela wsparcia merytorycznego stwarzając warunki współpracy na rzecz polityki społecznej na płaszczyźnie gmin i powiatu.

Ponadto realizuje zadania w zakresie ochrony rodzin i osób w związku z przemocą w rodzinie. Tworzy lokalny system wsparcia we współpracy z jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej gmin i powiatu, placówkami oświatowymi i policją.

Zapewniano dzieciom bezpieczeństwo i opiekę w instytucjonalnych i rodzinnych formach pieczy zastępczej. Niewystarczająca jest nadal oferta pomocowa gmin w zakresie wsparcia rodziny, ponieważ nadal utrzymuje się wskaźnik umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej, liczba zatrudnianych asystentów rodzin jest niewystarczająca, gminy nie wykorzystują katalogu możliwości danego im przez ustawodawcę aby skutecznie wspierać rodziny w wypełnianiu funkcji rodzicielskich.

Niezbędne jest kontynuowanie działań skierowanych do usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej poprzez udzielanie pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych tj. np. udzielenie świadczeń na częściowe pokrycie kosztów najmu mieszkania na wolnym rynku, pomoc w uzyskaniu mieszkania z zasobów gmin.

Kolejnym kierunkiem w polityce społecznej powiatu, konieczny jest dalszy intensywny rozwój rodzinnej pieczy zastępczej, w celu objęcia pomocą dzieci i młodzieży kierowanych na mocy postanowień sądu do pieczy zastępczej.

Zadaniem Powiatu zgodnie z ustawą o pomocy społecznej jest m.in.:

- ⇒ prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób,
- ⇒ prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy,
- ⇒ prowadzenie powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,

⇒ prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej.

Natomiast zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zadaniem własnym powiatu jest:

⇒ zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;

⇒ zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej,

a zadaniem zleconym z administracji rządowej jest tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Wobec wymogów ustawowych, koniecznym jest podjęcie działań zmierzających do utworzenia ośrodka wsparcia zapewniającego pomoc osobom w kryzysie przemocy oraz dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.